12-2'26

Ministerie van Financiën

TER BESLISSING
Aan
de staatssecretaris van Financiën – Herstel en Toeslagen

Programma DG Herstel
Programma DG Herstelbeleid

Persoonsgegevens

nota

nota Tekenversie 22e VGR

Datum
11 februari 2026

Notanummer
2026-0000043468

Bijlagen
1. brief
2. VGR
3. M&T
4. bijdrage OC
5. scan

Aanleiding

Bijgaand treft u de tekenversie van de 22e VGR. Hierin is uw laatste feedback verwerkt.

Beslispunten

- Bent u akkoord met voorliggende versie van VGR stukken? Zo ja, dan graag uw handtekening op de aanbiedingsbrieven aan de Eerste en Tweede Kamer.
- Graag uw akkoord op openbaarmaking van deze en overige nota's die betrekking hebben op de aanbiedingsbrief en VGR conform de beleidslijn Actieve openbaarmaking.

akkoord 12-2-26

Kernpunten

- In de aanbiedingsbrief is een alinea toegevoegd over de systematiek van de Wht en hoe de maatregelen voor ouders en hun gezin doorwerken. Benadrukt wordt dat waar generieke maatregelen onvoldoende passen, maatwerk onze standaard is.
- Tevens is aan de brief toegevoegd het voornemen om beleidsregels op te stellen voor brede ondersteuning voor ouders in het buitenland.
- In de VGR is een korte passage toegevoegd (pag. 16 bij SGH) waarin het ministerie haar erkentelijkheid uitspreekt voor de betrokkenheid en inzet van de heer Scheltema.

Toelichting

Toelichting op wijzigingsvoorstellen in de VGR:

- Ouderdossier: De 35 punten lijst is de basis waarop het ouderdossier wordt samengesteld. In de KPI rapportages van UHT is het ouderdossier ook wel eens 35 punten lijst genoemd. Deze wordt gedeeld met ouder en advocaat. Er is geen aanpassing van de tekst in de VGR gedaan.
- CAF populatie bij HZK: In het rapport Ongekend Onrecht is alleen op zaaksniveau vastgesteld dat er mensen groepsgewijs vooringenomen zijn behandeld. In de data-analyse zijn alle BSN's gezocht die bij die zaak horen, maar niet iedereen die in die BSN-lijst zit is ook daadwerkelijk

onderzocht. Bijvoorbeeld als bepaalde ouders net met de opvang daar waren gestopt, zitten ze wel in de BSN populatie, maar zijn ze niet uitgevraagd vanwege het CAF-onderzoek. Vandaar de check door UHT. Er is geen aanpassing van de tekst in de VGR gedaan.

- ADR onderzoek: In de Kamerbrief van afgelopen vrijdag is geen verwijzing gemaakt naar rechtmatigheid. Daarom is de alinea in de VGR hierover aangepast en verduidelijkt.

Communicatie
De afdeling Communicatie bereidt in overleg met u een persbericht voor.

Politiek/bestuurlijke context
Beide Kamers worden periodiek geïnformeerd over de voorgang van de hersteloperatie via de voortgangsrapportages. Tevens wordt bericht over de opvolging van openstaande moties en toezeggingen.

Informatie die niet openbaar gemaakt kan worden
Niet van toepassing.

Doc nr.	Datum	Titel document
1	18-9-2025	Beslisnota Gezinnen die de regie kwijt zijn
2	26-11-2025	Beslisnota Herijking subsidieregeling kosteloze rechtsbijstand
3	26-1-2026	Beslisnota Uitgangspunten Individuele Berekening
4	29-1-2026	Beslisnota Bestuursrechtelijke afhandeling schade II
5	4-2-2026	Beslisnota Samenloop bezwaar en schadeafhandeling binnen MijnHerstel

Ministerie van Financiën

besprekken samen met Persoonsgegevens 19-9'25

23/9 11:15-11:45 kwartaal

TER BESLISSING
Aan
de staatssecretaris van Financiën – Herstel en Toeslagen

Persoonsgegevens

nota

Gezinnen die de regie kwijt zijn

Datum
18 september 2025

Notanummer
2025-0000457377

Bijlagen
1. Scan DGH 47924

Aanleiding

De Commissie Van Dam heeft geconstateerd dat bij circa 2.000 á 3.000 gezinnen de toeslagenaffaire een laatste zet is geweest om de regie kwijt te raken over hun leven. De Commissie vroeg om een speciale aanpak voor deze groep. De *eerste* casussen zijn samen met de keten- en maatschappelijke partners besproken. Hierop is de aanpak verder aangescherpt ten opzichte van de eerdere nota (DGH-47924).

OTB?

Beslispunten

Kunt u zich vinden in deze aanpak;

- de afbakening van de doelgroep,
- de voorgestelde methode, en
- de aanpak van de problematiek van deze gezinnen?

> akkoord zoals besproken

Kernpunten

- Uit de eerste casussen valt op;
  - Er soms een doorbraak kan worden bereikt door de regie duidelijk te beleggen;
  - wordt gewacht op financiële duidelijkheid vanuit de hersteloperatie;
  - er een groep is met aanhoudende, meerjarige multi problematiek is;
  - dat huisvesting vaak een probleem is en;
  - dat psychische noodhulp vaak niet meest urgente probleem lijkt te zijn .
- De voorgestelde aanpak bestaat uit de combinatie van "vindplaatsen, tafel en aanpak". Dat betekent dat:
  - In navolging van de aanbeveling van de Commissie-Van Dam leveren professionals van maatschappelijke- en ketenpartners de gezinnen aan; zij vormen daarmee de zogenaamde vindplaatsen.
  - In lijn met de huidige of te ontwikkelen werkwijzen en instrumentaria wordt een triagetafel ingericht. Op de triagetafel wordt bepaald of de gezinnen worden uitgenodigd voor deze aanpak. Het Instituut Publieke Waarden (IPW) doet samen met VNG een voorselectie om te kijken of deze casussen geschikt zijn voor behandeling op deze tafel. Of dat reguliere mogelijkheden nog niet zijn uitgeput om een oplossing te realiseren.
  - Per casus wordt een plan van aanpak opgesteld. Er wordt een regisseur een vertrouwenspersoon aangesteld die het gezin bijstaan om dit pva op te stellen.

* aanbreng-tafels?

→ passiet liever aanbrengen

- De aanpak richt zich op *"doen wat nu kan"* door de mogelijkheden van financieel herstel en brede ondersteuning zo optimaal mogelijk in elkaar over te laten gaan. De verwachting op basis van eerste casussen is dat een substantieel deel van de gezinnen hiermee vooruit kan worden geholpen.

Toelichting

Vindplaatsen en triage
Het rapport van de Commissie Van Dam geeft aan dat deze groep lastig te definiëren is. Het uitgangspunt is dat deze gezinnen al bekend zijn bij dienstverleners binnen het sociale domein. Zij zijn in staat te kijken welke gevallen als 'meest urgent' kunnen worden beschouwd.

De "kenmerken" die eerder (DGH-202547924) aan u voorgelegd zijn als volgt;
- Het gezin kampt met aanhoudende problematiek op meerdere leefgebieden, eventueel aangevuld met actuele bestaansonzekerheid.
- Een inschatting vooraf of de voorgestelde integrale aanpak deze gezinnen ook gaat helpen.
- Of de motivatie er is bij deze gezinnen om zich naar vermogen zelf in te zetten om samen met de juiste hulp tot duurzame oplossingen te komen.
- Het uitgangspunt is om met deze kenmerken te bepalen of de aanpak succesvol kan zijn voor de "aangeleverde" gezinnen. Het is niet de bedoeling om hier op voorgaand harde toegangscriteria voor te ontwikkelen.

De aanpak is in eerste instantie bedoeld voor gezinnen die nog in het traject van financieel herstel zitten. Een gezin waarbij het financieel herstel is afgerond, wordt verder geholpen door het reguliere sociale domein. Is het gezin of de persoon in kwestie woonachtig in het buitenland, dan valt deze vooralsnog buiten de scope van deze aanpak.

Het voorstel is om de aanpak vervolgens niet afhankelijk te maken van de mate van gedupeerdheid, uit het aandragen door de ketenpartners is al vastgesteld dat de gehele situatie waarin het gezin zich bevindt voldoende ernstig is.

In de praktijk leveren de maatschappelijke- en ketenpartners de casussen aan (zoals Van Dam dat heeft voorgesteld). Daarmee zijn zij de "vindplaatsen" voor deze gezinnen. Deze partners zijn; Het Ondersteuningsteam, Lotgenotencontact, Oudercommunities en de VNG/Gemeenten. Zij kunnen deze gezinnen aanmelden bij de betrokken gemeente. Een gedupeerden kan zich niet zelf aanmelden. Het afwegingskader om een gezin aan te melden, ligt bij de gemeente.

Samen met het Instituut voor Publieke Waarden (IPW) maken de betrokken gemeente en VNG een voorselectie en structuren de problematiek voor behandeling op de triagetafel. Door de aanlevering via de vindplaatsen en de bespreking op de triagetafel wordt de instroom beheerst. Om het behandelen van grotere aantallen mogelijk te maken wordt een standaard aanmeldformulier ontwikkeld.

Aanpak
Op de triagetafel wordt gekeken óf de voorgedragen gezinnen de regie kwijt zijn en welke aanpak het meest geschikt is. Vervolgens wordt besloten wie uit het veld de regie neemt (regisseur) en wie "naast" de ouder/het gezin kan staan

(vertrouwenspersoon). Aannemelijk is dat IPW de rol van regisseur krijgt en Lotgenotencontact de rol van vertrouwenspersoon. Dit komt overeen met wat we tijdens de eerste triagetafels zien. De driehoek - regisseur, vertrouwenspersoon en het gezin - stelt een plan van aanpak op. De regisseur stemt dit plan van aanpak af met de desbetreffende gemeente.

In het plan van aanpak worden de mogelijkheden van financieel herstel en brede ondersteuning optimaal op elkaar afgestemd. Via deze regie-aanpak kan het IPW i.s.m. gemeenten de regiefunctie versterken, zodat er gestart kan worden met de verdere hulp aan deze gezinnen. Hierbij wordt er gefocust op datgene wat er nu gerealiseerd kan worden.

Er zullen gezinnen bij zijn waarbij huisvesting de cruciale factor is. Ook zullen er gezinnen zijn waarbij meerjarige ondersteuning op meerdere vlakken nodig blijft. Dat vergt een inzet van alle partners in het sociale domein dat verder reikt dat het begin van regie terugpakken zoals dat hierboven is geschetst.

De bestuurlijk regisseur kan helpen door een brug te vormen tussen de problematiek van deze gezinnen en de betrokken sociale partners door signalen van de tafel bespreekbaar te maken. Het gaat dan niet om betrokken te raken bij individuele casussen maar om op systemisch niveau de gesignaleerde trends te verankeren in (o.a. in kader van de opdracht van de overgang naar) het sociaal domein. Eventueel zou hij een rol kunnen spelen bij eventuele impasses op de tafel. (e.e.a. komt in het werkprogramma).

Nadere uitzoekwerk t.a.v. juridisch grondslag bevoegdheidsuitoefening en gegevensdeling
Ter uitwerking van bovenstaande aanpak moet nader worden onderzocht of de werkzaamheden rond de triagetafel binnen de bestaande bevoegdheidsuitoefening kunnen plaatsvinden of dat een aanvullende juridische grondslag nodig is. Daarbij is o.a. relevant of de triagetafel zelfstandig (voor bezwaar vatbare) besluiten neemt of dat we 'niet nieuws' doen en louter bestaande instrumenten combineren.

niet juridiseren

Een ander aandachtspunt is de deling van persoonsgegevens in het kader van de werkzaamheden van de triagetafel, waarvoor een voldoende juridische grondslag moet zijn. Indien nodig zullen we op deze onderdelen z.s.m. stappen op zetten.

Opschaling
Vanaf Q3 2025 zal de behandeling van de casussen worden opgeschaald. Daarmee wordt rekening gehouden met de actualiteit van hetgeen er nu op de tafel wordt aangeleverd.

1. Om meer gestroomlijnde behandeling mogelijk te maken zullen de afspraken over de in deze nota genoemde uitgangspunten worden vastgelegd in werkafspraken/protocollen.
2. De overige belemmeringen als huisvesting zullen zich waarschijnlijk steeds duidelijker gaan manifesteren. Trends als deze welke we zien in casuïstiek op de triagetafel kunnen we dan via de bestuurlijk regisseur verder onder de aandacht brengen.

Uit de behandeling op de tafel zal moeten blijken hoeveel van de 2.000 á 3.000 de casussen door middel van plannen van aanpak zijn "op te lossen".

Communicatie
Nvt.

Politiek-bestuurlijke context
In de kabinetsreactie op Van Dam is aangegeven dat het kabinet de aanbevelingen van het rapport Van Dam omarmt. Dat heeft bij een deel van de ketenpartners verwachtingen gecreëerd die verder gaan dan de aanpak die hierboven is beschreven.

Deze partijen wensen een nieuwe aanpak te zien en bepleiten dat de inzet van reeds bestaande middelen, d.w.z. de doorbraakmethode van IPW en inzet op brede ondersteuning, niet voldoende zal zijn om deze gezinnen te begeleiden in het terugnemen van eigen regie. De verwachting leefde dat deze aanpak ook zou zorgen voor huisvesting, het wegnemen van nieuwe (DUO) schulden zonder saneringstraject en het oplossen van meerjarige multiproblematiek.

De verwachting is dat die spanning zijn weg zal vinden naar de bestuurlijk regisseur. Anderzijds hebben de maatschappelijke- en ketenpartners ook aangeven behoefte te hebben aan duidelijkheid over wat wel en wat niet kan worden verwacht onder deze aanpak. In de kabinetsreactie op de Commissie Van Dam is aangegeven dat SGH ook een ketenpartner is bij deze aanpak, echter zijn zij tot op heden nog niet betrokken geweest. Op dit moment zijn er signalen dat de SGH veel casussen hebben die voor deze aanpak in aanmerken zouden komen. Doordat ook de casussen vanuit de SGH ook worden voorgesproken door het IPW of de gemeenten wordt er gezorgd voor uniformiteit van de casussen.

? Myn leerstel och

De aanlevering, de beoordeling en de aanpak worden nu in werkwijzen vastgelegd. Het idee daarbij is om zoveel mogelijk aan te sluiten bij de werkwijze die IPW in samenwerking met de gemeenten nu al hanteert en afsluit met een vaststellingsovereenkomst.

Financiële paragraaf
Uit de eerste casussen is gebleken dat er relatief veel overlap is tussen de aangeleverde casussen en bekende problematiek. We verwachten door de overlap bij de ketenpartners dat er mogelijk sprake zal zijn van minder dan 2.000 gezinnen die de regie kwijt zijn vanuit de hersteloperatie.

De uitgaven voor de aanpak vallen binnen de huidig beschikbare budgetten voor de regelingen. Er is hier immers geen sprake van nieuw beleid, maar een nieuwe manier van oplossen. Binnen deze bestaande budgetten zal er een beperkt budget nodig zijn voor de inhoudelijke ondersteuning van de triagetafel, dit wordt ingepast binnen de huidige begroting voor de hersteloperatie. De insteek is om hiervoor IPW (op basis van het huidige contract) en bestaande capaciteit bij de ketenpartners in te zetten. De gemeenten kunnen deze zaken met urgentie oppakken in het plan van aanpak zodat e.e.a. goed verantwoord kan worden.

In deze casussen moet er op de korte termijn perspectief zijn op een duurzame oplossing, met als uiterste datum 1 januari 2027. Dit wordt ook meegenomen in de plannen van aanpak.

Het financieel beslag op de bestaande regelingen zal voortdurend worden gemonitord. De verwachting is dat dit beleid niet hogere uitgaven dan we meerjarig hadden voorzien.

Informatie die niet openbaar gemaakt kan worden

n.v.t

Ministerie van Financiën

2-12'25

TER BESLISSING UITERLIJK 2 DECEMBER
Aan
de staatssecretaris van Financiën – Herstel en Toeslagen

DGH 2/12

Persoonsgegevens

nota

Herijking subsidieregeling kosteloze rechtsbijstand

Datum
26 november 2025

Notanummer
2025-0000593656

Bijlagen
1. Nadere toelichting
2. Notitie 1 werkgroep toeslagenadvocaten
3. Verdiepende notitie toeslagenadvocaten
4. Aanbevelingen NJCM
5. Tijdschrijfonderzoek kenniscentrum RvR

Aanleiding

De Subsidieregeling pakket rechtsbijstand herstelregelingen kinderopvangtoeslag (hierna: subsidieregeling) wordt periodiek herijkt. De regeling wordt door de Raad voor Rechtsbijstand (RvR) aangepast en gepubliceerd, het vergoeden van de toevoeging van advocaten loopt via de RvR, maar MinFin betaalt de kosten hiervan.[1] De laatste herijking was in 2023.

Op 3/12 vindt op ambtelijk niveau een gesprek plaats met de werkgroep toeslagenadvocaten en de RvR, daarin willen we graag uw beslissing op de verschillende beslispunten hieronder kunnen delen.

2-12'25 akkoord mits goed (laten) landen.

Beslispunten

- Bent u akkoord met:
  - Geen puntenophoging in deze herijking (1 en 2);
  - Geen restcategorie als nieuwe fase opnemen in de herijking (3);
  - Een nieuw tijdschrijfonderzoek over een jaar, met dan mogelijk terugwerkende kracht;
  - Toevoegen van de categorieën: nabestaanden (4), te late melders (5) en een mislukte poging tot mediation (6);
  - Het niet toevoegen van de categorieën: zelfmeldende ex-partners (7), jongeren (8), brede ondersteuning (9) en HZK (10);
  - Aparte fase voor MijnHerstel met een staffel van 20 en 35 punten (11).

Kernpunten

- Deel één van de wensen van de toeslagenadvocaten bestaat uit het ophogen van de punten in vier (van de acht) fasen.
- Het kenniscentrum van de Raad voor Rechtsbijstand (hierna: RvR) heeft op 27 oktober jl. een aanvullend tijdschrijfonderzoek (het eerste onderzoek leverde te weinig data op) gepubliceerd. Hieruit blijkt dat een aantal fases gemiddeld meer tijd kost dan het aantal punten in de subsidieregeling en een aantal fases kost gemiddeld minder tijd. Er is op

[1] 'Subsidieregeling pakket rechtsbijstand herstelregelingen kinderopvangtoeslag 2023' . De financiering gaat via overboeking naar J&V waarbij periodiek contact is over de voortgang van de regeling waarbij de Raad van de Rechtsbijstand ook aansluit.

basis van dit tijdschrijfonderzoek geen aanleiding om de door de werkgroep gewenste puntenophoging door te voeren.
- Bij de eerste herijking in 2021 is op bestuurlijk niveau met de NOvA afgesproken dat bij de volgende herijkingen een puntenophoging met terugwerkende kracht zal plaatsvinden.
- Deel twee van de wensen van de toeslagenadvocaten ziet op het toevoegen van een extra fase, namelijk een restcategorie.
- Deel drie van de wensen ziet op het toevoegen van nieuw beleid/nieuwe doelgroepen: nabestaanden, te late melders, jongeren, HZK, brede ondersteuning en zelfmeldende ex-partners.
- Daarnaast heeft de Raad voor Rechtsbijstand ingebracht om een mislukte poging tot mediation in beroep als extra fase op te nemen.
- Ook gaat deze nota in op het regelen van een voorlopige toevoeging in MijnHerstel.

Toelichting

1. Wensen advocatuur en RvR

De werkgroep toeslagenadvocaten heeft twee nota's opgesteld (deels overlappend en deels aanvullend) - zie bijlagen 1 en 2 - waarin hun wensen staan t.a.v. puntenophogingen en t.a.v. nieuwe doelgroepen. Hieronder wordt per onderdeel een voorstel tot een lijn t.a.v. deze wensen gedaan.

1.1 Deel één

De advocaten willen voor vier fasen een hoger maximaal puntenaantal (deze fases kennen staffels van nu tussen de 4 en 10 punten) van 20 bij komt. Uit het tijdschrijfonderzoek van de Raad voor Rechtsbijstand blijkt hier voor nu geen aanleiding voor. Het tijdschrijfonderzoek is gedaan onder de zaken die in 2024 zijn gedeclareerd. Dat zijn 6500 zaken, van de in totaal 35.000 toevoegingen die voor toeslagenouders zijn afgegeven. Daarvan is nu in totaal 15.000 gedeclareerd, dus het merendeel van die zaken loopt nog. Dat zijn de complexe zaken, waar dus wel meer tijd voor nodig is.

Voorstel, beslispunten 1 en 2

Het eerste voorstel is om bij deze herijking geen puntenophoging voor op te nemen.

Het tweede voorstel is om eind 2026 nogmaals een tijdschrijfonderzoek door de RvR te laten verrichten, nu uit het tijdschrijfonderzoek blijkt dat nog zeker de helft van de toevoegingen een lange doorlooptijd heeft en dus bewerkelijker kan zijn. Mocht daaruit blijken dat voor 1 of meerdere van de fases wel gemiddeld meer tijd nodig is, dan kan de regeling dan weer herijkt worden met een ophoging van de punten voor de desbetreffende fasen. Die herijking zal dan met terugwerkende kracht moeten plaatsvinden, want voor vergoedingen van de RvR is het moment van afgifte van de toevoeging leidend en niet het moment van declaratie.

1.2 Deel twee restcategorie

De toeslagenadvocaten verrichten werkzaamheden die volgens hen niet altijd in één van de bestaande fasen te passen zijn. Daarom verzoeken zij om een restcategorie op te nemen, met een maximaal aantal punten van 20.

Voorstel, beslispunt 3

Het voorstel is om deze restcategorie niet op te nemen in de herijking, aangezien

het een vergaarbak lijkt aan werkzaamheden die niet of niet volledig raken aan de hersteloperatie en lastig uitvoerbaar kan zijn voor de RvR.

1.3 Deel drie nieuw beleid/nieuwe doelgroepen

De werkgroep toeslagenadvocaten vraagt om toevoegingen op te nemen voor een aantal groepen personen en voor categorieën procedures waar de subsidieregeling nu niet op ziet. Relevant is dat als een specifieke doelgroep of soort procedure niet onder de subsidieregeling valt, dat er dan nog wel de reguliere weg van rechtsbijstand open staat (maar daarvoor geldt dan wel een inkomenstoets en eigen risico).

Nabestaanden

Momenteel loopt een pilot regeling nabestaanden, waarin het ministerie van Financiën de toevoeging voor rechtsbijstand aan nabestaanden voorlopig betaalt.

Voorstel, beslispunt 4

Het voorstel is om de toevoeging voor nabestaanden op te nemen als nieuwe categorie in de herijkte subsidieregeling. Dit doet recht aan hun positie binnen de hersteloperatie, waarin hun rechten inmiddels gelijkgetrokken zijn met gedupeerde toeslagenouders. ✓

De financiële consequenties worden meegenomen in de huidige begroting.

Te late melders

De werkgroep toeslagenadvocaten heeft verder verzocht om te late melders onder de subsidieregeling te laten vallen. In enkele gevallen komt het voor dat een gedupeerde toeslagenouder zich niet heeft gemeld voor de peildatum van 31 december 2024, maar daarna. Het gaat dan in de regel om mensen met zeer ernstige mentale problemen, die pas na langdurige behandeling in staat waren om een aanvraag tot schadeherstel te doen. Of het gaat om mensen die onder bewind zijn geplaatst en waarvan de bewindvoerder zich meldt bij het UHT.

In enkele gevallen heeft UHT deze gedupeerden alsnog als zodanig aangemerkt. Daarna valt diegene wel onder de subsidieregeling, maar de werkzaamheden die daarvoor gedaan zijn niet (vooral fase 1 en 2).

Voorstel, beslispunt 5

Het gaat hier om een kleine groep toeslagenouders die zeer kwetsbaar is. In 2025 zijn er tot nu toe ongeveer 780 te late melders geweest. Gelet op hun omstandigheden is het voorstel om hen onder de subsidieregeling te laten vallen. Gelet op de beperkte omvang, zijn de financiële gevolgen naar verwachting ook beperkt. Naar verwachting rond de 100.000 euro voor fase 1 en 2. Het voorstel is dan ook om deze groep op te nemen in de subsidieregeling. ?

De financiële consequenties kunnen worden meegenomen in de huidige begroting.

Mediation in beroep

Een aantal rechtbanken verwijst voorafgaand aan het behandelen van het beroep op het besluit op de IB of werkelijke schade door naar mediation. De subsidieregeling kent hier geen toevoeging voor (wel voor mediation in bezwaar). De RvR heeft verzocht om dit als extra fase op te nemen in de subsidieregeling.

Voorstel, beslispunt 6
Een vso afsluiten in de beroepsfase bespaart tijd en geld voor UHT en ook energie en stress voor de gedupeerde ouder. Zeker als een rechter doorverwijst naar mediation, zal mediation doorlopen moeten worden. In het merendeel van de gevallen slaagt die poging, maar in enkele gevallen niet. In de huidige subsidieregeling staat voor een mislukte poging tot mediation in bezwaar vijf punten. In beroep staat daar nu niets voor geregeld en dat is een omissie. Het voorstel is dan ook om in de beroepsfase vijf punten op te nemen voor een mislukte poging tot mediation.

De financiële consequenties kunnen worden meegenomen in de huidige begroting. ✓

Zelfmeldende ex-partners
De werkgroep toeslagenadvocaten stelt dat er ook zelfmeldende ex-partners zijn. Zij zouden onder de kosteloze rechtsbijstand moeten vallen om bezwaar en eventueel beroep in te kunnen stellen tegen een beslissing om hen niet als ex-partner in het kader van de hersteloperatie aan te merken.

Voorstel, beslispunt 7 ✓
De criteria voor een fiscaal ex-partner en daarmee ex-partner in de hersteloperatie zijn glashelder. Het is geen staande praktijk dat zelfmeldende ex-partners alsnog gezien worden als ex-partner in de hersteloperatie. In de gevallen waarin dat toch voorkomt kan diegene daarna alsnog onder de kosteloze rechtsbijstand vallen. Kortom: het voorstel is om dit niet op te nemen in de herijking.

Kinderen en jongeren
De werkgroep toeslagenadvocaten verzoekt om rechtsbijstand aan kinderen en jongeren van gedupeerde toeslagenouders ook onder de subsidieregeling te laten vallen. Zij lopen vaak vast bij de brede ondersteuning door gemeenten en weten niet wat hun rechten zijn bij bv. de schuldenaanpak.

Voorstel, beslispunt 8
Staand beleid is dat kinderen en jongeren niet als zelfstandig gedupeerde worden aangemerkt en daarmee niet onder de subsidieregeling vallen. Gelet hierop is het voorstel om het eerdere standpunt te handhaven en kinderen en jongeren niet te laten vallen onder de subsidieregeling.

→ zie ook kabinetsreactie UHP - KOT min. J&V.

Brede ondersteuning
De werkgroep toeslagenadvocaten verzoekt om bezwaren en beroepsprocedures tegen besluiten van de gemeente inzake de brede ondersteuning onder de subsidieregeling te laten vallen.

Voorstel, beslispunt 9
Vanwege het ingestelde hoger beroep kan er, voor nu, alleen voor worden gekozen om de huidige beleidslijn te handhaven. Tenzij de Raad van State voorafgaand aan de herijking tot een duidelijk ander oordeel zou komen, kan worden overwogen om bij gelegenheid van de herijking de subsidieregeling aan te passen en te expliciteren dat de brede ondersteuning is uitgesloten van de kosteloze toevoeging. ✓

plannen van aanpak in overeenkomst met beschikking

HZK
Er is een beperkte groep die ook onterechte terugvorderingen van de Belastingdienst heeft meegemaakt bij hun huurtoeslag, zorgtoeslag of kindgebonden budget. De werkgroep verzoekt om fase 1 ook op deze groep te laten zien, zodat deze gedupeerden hiervoor rechtsbijstand kunnen krijgen.

Voorstel, beslispunt 10
Het voorstel is om deze groep niet op te nemen in de subsidieregeling. Het gaat naar verwachting om ongeveer 1200 gevallen waarin is aangetoond dat MinFin onrechtmatig heeft gehandeld (sprake was van discriminatie). De compensatieregelingen zien op beperkte bedragen, in de regel 1000 euro. Een vergoeding voor fase 1 zou in de huidige situatie maximaal 1350 euro bedragen en na een eventuele ophoging tot 20 punten maximaal 2700 euro. Dan overschrijden die kosten ruimschoots de compensatie die wordt toegekend, waardoor gratis rechtsbijstand disproportioneel is.

criteria helder ambtshalve. toekenning

2. Route MijnHerstel
In de subsidieregeling is een toevoeging voor de ~~vso-route~~ van maximaal 20 punten opgenomen. De RvR kan die toevoeging benutten voor werkzaamheden binnen MijnHerstel, in aanloop naar de herijking. Daarmee kunnen advocaten gelijk na de start van MijnHerstel voor hun werkzaamheden in die route een vergoeding krijgen, mochten zij hun declaratie indienen voordat de huidige herijking is afgerond (naar verwachting zal dat in slechts enkele gevallen zo zijn).

Voorstel, beslispunt 11
Het voorstel is – op grond van uw wens om advocaten in deze fase ruimhartig te vergoeden – om een staffel van 20 en 35 punten te introduceren. Voor een aparte MijnHerstel fase. Dus niet het ophogen van de reguliere vso fase, want dan zou dat ook van toepassing zijn op andere fases waarin een vso wordt afgesloten (zoals SGH). Deze nieuwe fase ziet op zowel MijnHerstel - het forfaitaire deel - als de Individuele berekening. Daarmee wordt voorkomen dat twee vergoedingen voor de twee stappen in het proces afgegeven moeten worden. En wordt zo ook beter aangesloten bij de systematiek van forfaitaire bedragen in de hele subsidieregeling.

ruimhartig én optie HT

De RvR heeft benadrukt dat vergoedingen voor punten niet voor één specifiek traject opgehoogd kunnen worden, het reguliere bedrag voor één punt (135 euro) geldt daarmee ook voor de vergoedingen voor werkzaamheden t.b.v. MijnHerstel.

3. Financiën – wijze van financiering
Meerjarig is voor de kosten van de rechtsbijstand in het kader van financieel herstel, inclusief de ruimte op de aanvullende post, een bedrag van ca. € 65 mln. begroot. De verwachting is, op basis van de geplande activiteiten in het kader van financieel herstel, dat er voldoende ruimte is om de financiële impact van de voorgestelde aanpassingen (excl. impact MijnHerstel) ten aanzien van de rechtsbijstand in te kunnen passen binnen de meerjarige begrote bedragen.

Binnen de totaal begrote uitvoeringskosten van het nieuwe stelstel van routes voor aanvullende schade is rekening gehouden met de kosten van de ondersteuning door advocaten bij de route MijnHerstel. Het totaal aan uitvoeringskosten inclusief de rechtsbijstand worden meegenomen bij de actualisatie van de ramingen t.b.v. de voorjaarsbesluitvorming.

Communicatie
Nvt

Politiek/bestuurlijke context
De aanleiding voor een kosteloze rechtsbijstandsregeling was een manifest van ouders met daarin het verzoek om kosteloze rechtsbijstand en vragen van Kamerleden hierover. Tijdens een Kamerdebat op 4 december 2020 is toegezegd de mogelijkheden hiertoe te verkennen. In de vierde VGR is toegezegd om hiervoor een subsidieregeling op te stellen.[2]

Informatie die niet openbaar gemaakt kan worden
Niet van toepassing.

[2] De eerste subsidieregeling dateert van maart 2021. De tweede subsidieregeling van december 2021 (deels met terugwerkende kracht tot maart 2021). De derde subsidieregeling, van oktober 2023, kenden eveneens terugwerkende kracht tot maart 2021 voor een deel van de regeling).

Bijlage met aanvullende toelichting

Deel één: ophoging van punten

De werkgroep toeslagenadvocaten stelt dat zij meer werk kwijt zijn aan:
- fase 1: het verstrekken van informatie aan de ouder, het verzamelen van het dossier, het beoordelen van het ouderdossier (van tussen de 200 en 5000 pagina's) en het eventueel indienen van een zienswijze op het voorlopige oordeel van UHT,
- fase 2: het indienen van een bezwaarschrift tegen de beslissing om een ouder af te wijzen in de IB,
- fase 4: het verlenen van rechtsbijstand bij een verzoek tot berekenen van werkelijke schade (CWS), en
- fase 6: het indienen van bezwaar tegen een beslissing van SBN om privaatrechtelijke schulden niet over te nemen.

Uit het tijdschrijfonderzoek blijkt niet dat de zaken die in 2024 zijn gedeclareerd ook gemiddeld meer tijd kosten dan die vergoed wordt op basis van de subsidieregeling.

Herijking met terugwerkende kracht

Als uit een volgend tijdschrijfonderzoek blijkt dat zaken die in 2025 of 2026 zijn gedeclareerd wel meer uren hebben gekost dan waar de subsidieregeling in voorziet, dan kan dat tot een ophoging van de desbetreffende fasen leiden. Die ophoging moet dan met terugwerkende kracht. Dat is conform een bestuurlijke afspraak die in 2021 tussen de NOvA, de RvR en MinFin is gemaakt. De reden daarvoor is dat het moment van het aanmelden van de toevoeging leidend is en niet het moment van declaratie door de advocaat. In sommige van de toevoegingen van complexe zaken die nu spelen, zijn de toevoegingen al in 2022 of 2023 gedaan.

Welk moment in de tijd precies gekozen moet worden, moet nog worden bezien. Hoe verder terug, hoe hoger de kosten zullen liggen. En dat valt nu zeer lastig in te schatten, omdat er geen cijfers voorhanden zijn om zo'n inschatting te kunnen maken. Ons voorstel is om af te spreken met de RvR en de werkgroep dat in het volgende tijdschrijfonderzoek ook wordt meegenomen wanneer de toevoegingen zijn afgegeven en dan een keuze te maken over wat redelijk is.

Deel twee: restcategorie

Navraag bij de RvR leert dat er geen andere toevoegingsregelingen zijn met een restcategorie. De RvR waarschuwt ook voor vage omschrijvingen van werkzaamheden, want dan is hun controle op de verantwoording lastig uit te voeren. Nu al zijn er advocaten die tegen de RvR procederen bij een afwijzing van een verzoek tot toevoeging of voor specifieke fasen.

Het beeld dat op ambtelijk niveau ontstond bij bespreking van deze fase met de werkgroep advocaten, is dat er werkzaamheden zijn die wel of soms ook niet zien op de hersteloperatie, omdat sommige gedupeerde ouders een veelheid aan hulpvragen hebben. Deze restcategorie zou dan ook soms deels benut kunnen worden voor werkzaamheden die wellicht niet zien altijd op de hersteloperatie. Daarom wordt geadviseerd om dit niet in de subsidieregeling op te nemen.

Deel drie: nieuwe groepen

Nabestaanden

Vanwege discussie over erfrecht was de rechtsbijstand voor de nabestaandenregeling nog niet in een eerdere herijking van de subsidieregeling geregeld. De discussie is op een gegeven moment achterhaald door de ontwikkelingen rondom de motie Leijten[3] en de wijze waarop vervolgens de nabestaandenregeling is ingeregeld. Met de advocaten is afgesproken dat wanneer er nu een beroep wordt gedaan op rechtsbijstand, MinFin dit financiert, vooruitlopend op een formele toevoeging bij de Raad. Vanwege de integrale manier waarop de nabestaandenregeling nu is vormgeven, met veel aandacht vanuit UHT en/of IPW, verwachten we echter niet een heel groot beroep op de rechtsbijstand advocaten.

Zelfmeldende ex-partners

Ex-partners krijgen een bericht van UHT dat zij ex-partner zijn van een gedupeerde toeslagenouder, waarmee zij in aanmerking komen voor een aantal rechten binnen de hersteloperatie. De criteria voor de ex-partner regeling zijn in de Wht vastgesteld.[4] Het merendeel van de ex-partners dat aan deze criteria voldeed was bij UHT bekend en zij zijn stapsgewijs benaderd. Het zelfmeldloket is opengesteld sinds december 2024. Van de 3.572 zelfmelders bleken er 345 aan de ex-partner criteria te voldoen.

Uw ambtsvoorganger heeft aangeven geen gesubsidieerde rechtsbijstand te willen financieren voor deze groep, vanuit het argument dat er politiek bewust voor is gekozen de groep op deze manier af te bakenen (dezelfde argumenten derhalve als bij de brede ondersteuning). Het is dan niet de bedoeling dat mensen met behulp van gesubsidieerde rechtsbijstand deze criteria nog weer een keer laten toetsen.

Kinderen en jongeren

Het Nederlands Juristen Comité voor de Mensenrechten (hierna: NJCM) heeft u op 10 juli jl. een brief gestuurd met aanbevelingen n.a.v. het evaluatierapport van Van Dam (zie bijlage 3). Het NJCM richt zich op de positie van kinderen en jongeren in de hersteloperatie. Hun aanbevelingen zijn gebaseerd op het uitgangspunt om kinderen en jongeren als zelfstandig rechtssubject in de hersteloperatie (en de Wht) aan te merken, om recht te doen aan de verdragsverplichtingen o.g.v. het Kinderrechtenverdrag.

Kinderen en jongeren krijgen ondersteuning vanuit de brede ondersteuning door gemeenten. Hier wordt vanuit DGH en de VNG aandacht aan besteed. Daarnaast is DGH bezig met het opzetten van een aanbestedingstraject voor gespecialiseerde begeleiding van jongeren (vanaf 18 jaar) om hen te ondersteunen bij het verkrijgen van toekomstperspectief. De Bestuurlijk regisseur richt zich ook op de gemeentelijke ondersteuning van kinderen en jongeren.

Brede ondersteuning

Sommige gemeenten staan open voor (structurele) gesprekken met advocaten,

---

[3] Deze motie ziet op de gecombineerde behandeling en zo snel mogelijke afhandeling voor nabestaanden. De nabestaandenregeling is daarop aangepast in de uitwerking van de regeling door UHT en IPW voor nabestaanden die dat willen. Dit is verwerkt in de tweede aanvulling op de WHT van januari 2024.

[4] Iemand is ex-partner wanneer hij of zij nu geen partner meer is van de aanvrager en zijn of haar kind op de aanvraag stond (kindcriterium) of wanneer hij of zij nog een jaar partner is geweest van de aanvrager vanaf het moment waarop deze is gedupeerd (duurcriterium).

sommige niet. In de ene gemeente wordt een bepaald verzoek wel gehonoreerd en in de andere niet; dit is inherent aan de gedelegeerde bevoegdheden in de wet. De advocaten stellen echter dat het daarom noodzakelijk is om bestuursrechtelijke procedures te voeren. Aangezien de brede ondersteuning onder de Wht valt en het gedupeerde toeslagenouders betreft, zou volgens hen ook dit type procedures onder de subsidieregeling moeten vallen.

De rechtbank Gelderland heeft op 5 november 2024 in een uitspraak bepaald dat procedures tegen besluiten van het college B&W inzake de brede ondersteuning wel onder de subsidieregeling voor kosteloze rechtsbijstand vallen. Wij zijn het hiermee niet eens en vervolgens heeft de RvR (die de formele beslissingen neemt), in nauw overleg met MinFin hoger beroep bij de RvS ingediend. Deze zaak loopt nog.

HZK

Deze burgers hebben ook leed ondervonden door onterechte terugvorderingen van de Belastingdienst. Zolang het gaat om CAF-zaken (dus niet iedereen met een HZK terugvordering), ziet de verantwoordelijkheid van de hersteloperatie ook op hen. Volgens de werkgroep toeslagenadvocaten is UHT nog aan het uitvinden hoe het beste om te gaan met deze specifieke groep gedupeerden en krijgen de gedupeerden soms onnavolgbare brieven en besluiten.

Bovendien kan een perverse prikkel ontstaan, omdat de bedragen voor ook bezwaar en beroep niet tijdig etc. veel hoger zijn dan het voorziene gemiddelde compensatiebedrag. Er ontstaat dan een incentive om af te dwingen om te toetsen of er wel of niet vooringenomen (CAF) of te strikt (OG/S) door de Belastingdienst is gehandeld. Aangezien veel mensen HZK hebben gehad, kan dat in potentie gaan om grote aantallen. Wat tot uitvoeringsproblemen bij UHT zal leiden.

HZK ambtshalve direct BOB.

Mediation in beroep

De Raad voor Rechtsbijstand heeft recent bij wijze van experiment een toevoeging toegekend voor een mislukte mediation in beroep. Waarna een toename in het aantal verzoeken om toevoegingen voor (mislukte) mediation worden ingediend. Navraag bij UHT heeft geleerd dat met name de rechtbank Rotterdam actief is in het doorverwijzen naar mediation. In 2025 zijn er in totaal 45 mediationzaken in beroep geweest. Een deel daarvan mislukt en gaat alsnog door naar de rechter.

UHT initieert zelf in zich daartoe lenende zaken een poging tot een minnelijke schikking. Als de mediation of de minnelijke schikking succesvol is, dan wordt het beroep ingetrokken, wordt getekend tegen finale kwijting en worden in de regel de proceskosten van de gemachtigde meegenomen in de vaststellingsovereenkomst (tenzij bekend is dat er sprake is van een toevoeging o.g.v. de subsidieregeling).

Het voelt wellicht onlogisch om een mislukking te "belonen". Maar het gaat om werkzaamheden die verricht zijn door de advocaat en die anders niet vergoed zouden worden. Want als doorgegaan wordt met de beroepsprocedure en de rechter uitspraak doet, dan neemt deze de kosten voor de mediationpoging niet mee. En dan zou de advocaat daar dus niet voor betaald worden of zou de gedupeerde ouder de advocaat hiervoor moeten betalen. En met name dat laatste is juist niet de bedoeling van de subsidieregeling. Het gaat om een zeer beperkt aantal zaken waarin dit zal spelen, dus de kosten zullen naar verwachting minder dan een ton in totaal bedragen.

Ministerie van Financiën

2-2-'26 akkoord mits incl. termen en opmerkingen

TER BESLISSING
Aan
de staatssecretaris van Financiën – Herstel en Toeslagen

Programma DG Herstel

Persoonsgegevens

nota

Uitgangspunten Individuele Berekening

Datum
26 januari 2026

Notanummer
2026-0000025234

Bijlagen
geen

Aanleiding

De Commissie van Dam heeft geadviseerd om voor de kleine groep ouders waarbij forfaitaire vergoeding van hun aanvullende schade niet passend is, ook een preciezere berekening van hun schade mogelijk te maken. Voor versnelling en opschaling zijn aanpassingen ten opzichte van de huidige werkwijze bij de VSO-regieroute en CWS noodzakelijk. Daartoe formuleren wij uitgangspunten, ook op basis van eerdere gesprekken met u, en een proces op hoofdlijnen. Beide vergen nadere uitwerking.

Beslispunten

Gaat u akkoord met de volgende uitgangspunten voor de individuele berekening:

1. Aansluiting op de route van SGH en MijnHerstel;
2. De individuele berekening bouwt voort op de werkwijze van de VSO-regieroute
3. De individuele berekening gebruikt het verfijnde ~~CWS~~-schadekader;
4. Duidelijke en zorgvuldige informatievoorziening vooraf;
5. Point of no return; → heure is definitief
6. (Advocaat van de) ouder aan zet;
7. De beoordeling is waar mogelijk een marginale toets;
8. Transparante beoordelingscriteria;
9. Er wordt ingezet op een vso;
10. Het proces voldoet aan het bestuursrecht.

akkoord zie opmerkingen 2-2-'26

Kernpunten

- De individuele berekening bouwt voort op de werkwijze zoals bekend van de VSO-regieroute; deze werkwijze is beproefd en wordt door zowel ouders als advocaten positief gewaardeerd.
- In eerdere gesprekken met u en in eerdere nota's zijn meerdere uitgangspunten de revue gepasseerd. Deze willen we middels deze nota met u bevestigen.
- Het proces kent, op hoofdlijnen, zes stappen: toeleiding, indienen, triage, beoordelen, bespreken inclusief aanbod vso, afronding (tekenen vso of beschikking).
- We zetten concrete stappen in het zoeken van een uitvoerder. Hierbij houden we rekening met de beleving van de ouder, bestaande expertise en cultuur van de organisatie.

Toelichting

Uitgangspunten

1. Aansluiting op de route van SGH en MijnHerstel
   De individuele berekening volgt in beginsel op de routes van SGH en MijnHerstel; het proces dient als zodanig ook aan te sluiten op deze routes. Al eerdere ingediende stukken, bij SGH of MijnHerstel, kunnen bijvoorbeeld, indien de ouder dat wenst, ook gebruikt worden in de individuele berekening. Dat wordt dan gefaciliteerd.

er is informatie nodig voor een individuele berekening proces stap

2. De individuele berekening bouwt voort op de werkwijze vanuit de VSO-regieroute. De individuele berekening bouwt voort op de werkwijze zoals bekend van de VSO-regieroute; deze werkwijze is beproefd en wordt door zowel ouders als advocaten positief gewaardeerd. Het is enerzijds belangrijk om de positieve punten van die werkwijze te behouden en tegelijkertijd het zo in te richten dat het opgeschaald kan worden.

3. In de individuele berekening wordt het CWS-schadekader gebruikt als basis voor de beoordeling. Het beoordelingskader is het verfijnde CWS-kader, waarin waar mogelijk aansluiting is gezocht op de (forfaitaire) bedragen in het Uniforme Forfaitaire Schadekader. Dit betekent niet dat werkwijze hetzelfde is als bij CWS.

kader is gebaseerd op de civiele letsel schade praktijk ≠ "CWS" kader.

4. Duidelijke en zorgvuldige informatievoorziening vooraf
   Tijdens de toeleiding naar de individuele berekening dient de ouder zo volledig mogelijk geïnformeerd te worden over:
   i) De (mogelijk nadelige) aspecten van de individuele berekening. Het schadebedrag kan namelijk lager uitvallen, als gevolg van zwaardere toets van causaliteit en meer precieze onderbouwing/ berekening. Dit kan ook tot gevolg hebben dat onder de forfaitaire benadering toegekende schadeposten alsnog worden afgewezen of dat daarvoor een proportionele benadering geldt (schadepost wordt voor x% toegerekend aan de toeslagenaffaire). Er is geen garantie op een minimale uitkomst.
   ii) De informatie die nodig is om zowel het gevraagde schadebedrag als de causaliteit te onderbouwen.
   iii) De processtappen van de individuele berekening, wat van de ouder (of advocaat) verwacht wordt en op welk moment, en een inschatting van de doorlooptijd van het proces.

   Deze informatievoorziening is onder andere van belang gegeven de "point of no return" (punt 4). De rechtsgevolgen van dat keuzemoment dienen helder te zijn en door de ouder via "informed consent" bekrachtigd te worden om latere betwisting te voorkomen. Onderdeel hiervan mogelijk is een gesprek met de ouder (en de advocaat). Er wordt nog uitgewerkt of een dergelijk gesprek verplicht is.

→ andere term keuze is definitief

5. Point of no return
   Na definitieve keuze voor individuele berekening, passeert een ouder een "point of no return". Vanaf dit moment is het niet mogelijk om terug te

definitief keuzemoment

keren naar de forfaitaire fase. We werken nog uit of een (verplichte) bedenktijd passend is.

goede informatie

6. <u>(Advocaat van de) ouder aan zet</u>
   De (advocaat van de) ouder doet een voorstel voor het schadebedrag, inclusief de onderbouwing van de aannemelijke causaliteit tussen de gebeurtenis en de toeslagenaffaire en de berekening van de hoogte van de geleden schade. Om dit te faciliteren verstrekken wij zo veel als mogelijk de benodigde informatie die bij ons aanwezig is, bijvoorbeeld hetgeen wat beschikbaar is in MijnHerstel, en zijn er transparante beoordelingscriteria (punt 8). Deze verschuiving van het werk van de beoordelaar naar de (advocaat van de) ouder is noodzakelijk om versnelling en opschaling te realiseren. Hoe dit in de praktijk in te richten is vergt nadere uitwerking.

zoveel mogelijk vooraf ingevuld.

7. <u>De beoordeling is waar mogelijk een marginale toets</u>
   Het uitgangspunt is waar mogelijk een marginale toets waar de behandelaar kijkt of hij of zij zich kan vinden in de onderbouwing van de aannemelijke causaliteit tussen de gebeurtenis en de toeslagenaffaire en de berekening van de door (de advocaat van de) ouder opgestelde schadebedragen. Indien nodig, wordt de bekende informatie hierbij betrokken. Hoe we dit vorm kunnen geven vergt nog verdere uitwerking. Bij die uitwerking willen we oog hebben voor schaalbaarheid, de ervaringen uit de civiele praktijk en de cultuur van een hersteloperatie. Dat is een uitdaging.

context is bestuursrecht.

8. <u>Transparante beoordelingscriteria</u>
   Het verfijnde (WS-)schadekader vormt de basis voor de individuele berekening. Beoordelingswijze van de aanvraag wordt vooraf inzichtelijk gemaakt, zodat deze door (de advocaat van) de ouder als richtlijn kan worden gehanteerd bij het opstellen van het schadeverzoek. Dit bevordert efficiëntie in uitvoering van de individuele berekening.

=> VSO regie route hanteert dit kader al.

9. <u>Er wordt ingezet op een vso</u>
   Uitgangspunt van de individuele berekening is dat deze wordt afgesloten met een VSO tegen finale kwijting. Indien ouders een beschikking wensen is dat ook mogelijk op basis van de Wht (zie punt 10).

↳ bestuursrecht.

10. <u>Het proces voldoet aan het bestuursrecht</u>
    Indien de ouder er niet voor kiest om een vso te sluiten, slaat de Dienst Toeslagen een beschikking op de aanvraag van compensatie van aanvullende schade. Om dat mogelijk te maken moet het gehele proces van de individuele berekening, en de toeleiding daartoe, in lijn zijn met het bestuursrecht.

geen verschil in bedragen geen tijdsverschil.

Proces op hoofdlijnen

Het proces kent, op hoofdlijnen, de volgende zes stappen:

1. Doorgeleiding vanuit Stichting Gelijkwaardig Herstel of MijnHerstel.
2. Indienen, of compleet maken, van het verzoek om aanvullende schade, inclusief onderbouwing van het aannemelijke causale verband en het concreet maken van het schadebedrag per gestelde schadepost.
3. Triage op compleetheid en complexiteit aanvraag.
4. Beoordeling van de aanvraag.

5. Bespreking van de ingediende schadeberekening en de beoordeling daarvan, inclusief het aanbod voor een vso.
6. Afronding: tekenen vso of slaan beschikking.

Uitvoerder
We zetten concrete stappen in het selecteren van de uitvoerder van de individuele berekening, hierin houden we rekening met:

i) Het perspectief van de ouder;
ii) Snelheid van realisatie van de organisatie (in termen van zowel expertise als benodigde capaciteit)
iii) De mate waarin eventueel al bestaande organisaties in hun cultuur en werkwijze passen bij 'de geest van de route'.

Communicatie
Indien u met deze nota akkoord gaat, stellen wij voor de Kamer over de uitgangspunten en het proces te informeren via de aanbiedingsbrief van de volgende VGR. Er wordt een communicatieplan opgesteld om ouders te informeren over de individuele berekening.

Politiek/bestuurlijke context

- In onder meer kamerbrief 2025-0000548946 (25 november 2025) heeft u de Kamer geïnformeerd dat, voor gevallen waarin de ouder na het doorlopen van MijnHerstel of SGH tot de conclusie komt dat het forfaitaire kader niet voldoende past, de ouder de mogelijkheid heeft van een individuele berekening, leidend tot een VSO. In deze kamerbrief heeft u tevens aangegeven dat de optie van een individuele berekening beschikbaar zal zijn voor de groep met een onterecht label opzet/grove schuld en voor nabestaanden, en dat de werkgroep toeslagadvocaten het belang van de individuele berekening heeft benadrukt.
- Ter beantwoording van de vraag van het lid Ergin (ingezonden 28 november 2025) over wanneer de "maatwerktafel" volledig operationeel is, stelde u dat de individuele berekening zo snel als mogelijk wordt opgeschaald, en tot die tijd de aanpak van de regieroute-VSO operationeel blijft voor die gevallen waarvan al eerder blijkt dat een individuele berekening nodig is.
- In beslisnota 2025-0000151275 (met Kamer gedeeld op 25 november 2025) heeft u reeds uw akkoord gegeven op een 'point of no return' en de werkwijze dat de ouder in de individuele berekening zelf moet aantonen wat de precieze geleden schade is (zowel causale verband als omvang van de schade).
- In commissiedebatten (o.a. 23 september 2025) is m.n. zorg geuit over overbelasting van de individuele berekening, met langere doorlooptijden tot gevolg, waarop u aangaf dat de forfaitaire bedragen dusdanig ruimhartig zijn dat individuele berekening naar verwachting een uitzondering vormt.

maatwerk is onze standaard.

term aanpassen

dit staven met cijfers.

Informatie die niet openbaar gemaakt kan worden.
Nvt.

Ministerie van Financiën

2-2'26
akkoord
zoals verwoord
incl opmerkingen

HEDEN
TER BESLISSING
Aan
de staatssecretaris van Financiën – Herstel en Toeslagen

DG Herstel

Persoonsgegevens

nota

Bestuursrechtelijke afhandeling schade II

Datum
29 januari 2026

Notanummer
2026-0000022340

Bijlagen
geen

Aanleiding

De commissie-Van Dam heeft geadviseerd om het stelsel van aanvullende schade te versimpelen zodat versnelling mogelijk is. Het huidige stelsel is een bestuursrechtelijke afhandeling van compensatie van aanvullende schade, waarbij de ouders de ~~vrijwillige~~ keuze hebben hun schade aannemelijk te maken bij de Stichting Gelijkwaardig Herstel of via de MijnHerstel route om een forfaitair * aanbod te krijgen. De bestuursrechtelijke afhandeling aanvullende schade door CWS gaat op het huidige tempo nog meer dan ~~tien~~ 20 jaar duren. Deze situatie is onacceptabel en vergt actie. In deze nota vragen we uw akkoord op de uitgangspunten voor versnelling en om het portaal, het proces en de communicatie daarmee in lijn te brengen.

keuze's zijn altijd vrijwillig
*forfaitair evt individueel en we zetten in op een VSO.

Beslispunten

1. Gaat u akkoord met de volgende uitgangspunten omtrent de bestuursrechtelijke afhandeling van aanvullende schade:
   a. Het stelsel van aanvullende schadecompensatie is flexibel en responsief. → gericht op de gedupeerde ouder oplossingsgericht doen wat nodig is en recht doet
   b. Een ouder behoudt op grond van de Wht altijd het recht op een beschikking die wordt opgesteld door de Dienst Toeslagen.
   c. De ouder doet op grond van de Wht een bestuursrechtelijke aanvraag voor aanvullende compensatie via het aanmeldportaal, of heeft dat al gedaan door een aanvraag te doen bij ~~CWS~~. UHT bestuursorgaan.
   d. Ouders kunnen hun schade aannemelijk maken bij de Stichting Gelijkwaardig Herstel of via de MijnHerstel-route. SGH of BZB past dan het uniforme schadekader toe en doet een forfaitair aanbod en zet er op in om met de ouder een VSO te sluiten.
   e. Om de bestuursrechtelijke aanvraag voor compensatie van aanvullende schade te onderbouwen gebruikt de ouder het indienportaal van MijnHerstel. De ouder krijgt daarna een forfaitair aanbod op basis van het uniforme schadekader.
   f. Indien de ouder niet in wil gaan op het forfaitaire aanbod, van SGH of MijnHerstel, kan de ouder kiezen voor de individuele berekening. Een beschikking is dan mogelijk, we doen wel het aanbod voor een vso.
   g. De individuele berekening is zo ingericht dat het kunnen overgaan tot het slaan van een beschikking in beginsel snel kan. Deze is namelijk overeenkomstig het bestuursrecht ingericht en de inmiddels

men is veel beter af met het forfaitaire kader, heel duidelijk maken.

vastgestelde en gehanteerde kaders bieden voldoende handvatten om in de meeste gevallen tot een passende compensatie te komen.

h. Een advies van een externe onafhankelijke adviseur is daarmee niet meer standaard nodig, maar kan in bepaalde gevallen noodzakelijk zijn en blijft mogelijk.[1]

2. Gaat u akkoord dat wij het portaal, het proces, de werkwijze met (schorsing) van beslistermijnen en de communicatie naar ouders en gemachtigden in lijn brengen met de bovenstaande uitgangspunten. ✓
3. Gaat u akkoord dat wij, nadat de nieuwe werkwijze is gedeeld met de Kamer en relevante stakeholders, de ouders in de CWS-wachtrij informeren over de nieuwe werkwijze voor het aanvullen van hun aanvraag alvorens wij deze in behandeling kunnen nemen? * evt
4. Gaat u akkoord met het opstellen van een opdrachtbrief om CWS te vragen de website van CWS en alle andere communicatie met ouders in lijn te brengen met deze besluiten? ✓

Kernpunten

- Als gevolg van de opvolging van het advies van de commissie-Van Dam is het stelsel van aanvullende schadecompensatie vereenvoudigd met als doel een versnelling te bewerkstelligen. * ruimhartige
- Versnelling is noodzakelijk in de (bestuursrechtelijke) afhandeling van aanvullende schade omdat de werkvoorraad de behandelcapaciteit van CWS overstijgt.
- Ouders wachten jarenlang op een beschikking en de dwangsommen vanwege ingebrekestellingen en beroepen niet tijdig beslissen lopen fors op.
- Dit noopt tot een interventie die het recht van ouders om binnen een redelijke termijn compensatie te ontvangen voor hun geleden aanvullende schade gestand doet. grondwettelijk !
- Met dit voorstel beogen we enerzijds de nodige versnelling in de afhandeling van compensatie van aanvullende schade te bewerkstelligen en anderzijds de juridische risico's die zich mogelijk kunnen voordoen te mitigeren.
- Deze aanpak wordt in beginsel uitvoerbaar geacht, maar vergt ook nog de nodige uitwerking. Een definitief oordeel over de uitvoerbaarheid kan worden gegeven na de concrete uitwerking.

Toelichting

Context

- Versnelling in de afhandeling van aanvullende schade is noodzakelijk.
- Met de huidige wachtrij voor de CWS (circa 9300 ouders) en de huidige afhandelcapaciteit aldaar (circa 80 zaken per maand) duurt de afhandeling van aanvullende schade meer dan 10 jaar.
- We willen voorkomen dat ouders in de wachtrij van de CWS nog jarenlang wachten tot zij hun financieel herstel afronden. De overheid heeft de plicht om binnen een redelijk termijn tot een besluit te komen.

Wijze van indienen/aanvullen van een aanvraag

- De uitgangspunten ten aanzien van het indienen en/of aanvullen van de aanvraag zijn:

[1] Wij werken opties uit hoe dit vorm gegeven kan worden. Een van deze uit te werken opties is een casuïstiektafel met externe experts.

geen verschillen én geen verlies van tijd.

diverse (in en ex)terne perspectieven bij casuïstiek tafel

mensen mogen nooit langer in onzekerheid blijven

ik zie geen juridische risico's omdat we juist wet en regelgeving volgen

ik hoor 50 pmnd

- De ouder doet op grond van de Wht een aanvraag voor aanvullende compensatie via het aanmeldportaal, of heeft dat al gedaan door een aanvraag te doen bij ~~CWS~~. UHT
- De ouder gebruikt het indienportaal van MijnHerstel om de aanvraag compleet te maken. eerdere info betrekken wij ook op verzoek
- Als de ouder ervoor kiest om de schade aannemelijk te maken via de SGH en er toch niet uitkomt, dan kan hetgeen aangeleverd bij SGH ook gebruikt worden door de ouder in de individuele berekening. ~~Dit is geen verplichting maar kan wel gefaciliteerd worden.~~ de info uit SGH of MH is wel nodig als basis source gericht.
- We passen deze aanpak flexibel en responsief toe.

- Het doen van een aanvraag voor compensatie van aanvullende schade via de CWS is daarmee niet langer mogelijk.[2] De optie CWS wordt ook van het postaanvraagformulier verwijderd en de website van CWS wordt in lijn gebracht met de nieuwe werkwijze.
- Bovengenoemde werkwijze is het uitgangspunt, maar bij de toepassing ervan zijn we flexibel en responsief. Er kunnen immers ouders (of advocaten) zijn die de werkwijze om het dossier aan te vullen via het MijnHerstel indienportaal percipiëren als een dwang om tot een VSO te komen. Het proces zal dan ook zo worden ingericht dat er sprake is van een noodzaak van een gemotiveerde aanvraag én nadrukkelijk een vrijwillige keuze om te komen tot een VSO. Voor ouders in de CWS wachtrij wiens dossier reeds compleet is, onderzoeken we hoe we deze over kunnen nemen om zo snel mogelijk tot afronding te komen. Daarmee ondervangen we juridische risico's die zouden ontstaan als alle ouders in een nieuwe ~~afhandelroute~~ zouden worden gedwongen, terwijl zij hun aanvraag hebben gedaan in een tijd dat zij andere verwachtingen konden hebben over het schadestelsel op basis van de Wht. → zie in andere. proces
- Hierbij geldt ook dat wanneer een ouder een onderbouwde aanvraag, inclusief de daarvoor benodigde documentatie, per post opstuurt naar de Dienst Toeslagen, deze in behandeling dient te worden genomen. Hiervoor wordt ook een uit te printen formulier opgesteld. P-gv.
- Ouders die in de CWS-wachtrij staan die na verloop van tijd niet ~~vrijwillig~~ de keuze maken worden, na deugdelijke communicatie op meerdere momenten, in beginsel verder behandeld via (het indienportaal van) MijnHerstel. Er dient een duidelijke aanpak te worden ontwikkeld voor ouders die niet ingaan op deze communicatie.
- Ouders in de CWS-wachtrij worden over deze werkwijze schriftelijk op de hoogte gesteld.
- Nader dient te worden uitgewerkt welke consequenties deze aanpak heeft voor het doorlopen, dan wel pauzeren, van wettelijke beslistermijnen en de communicatie hierover.

Met betrekking tot onafhankelijke externe advisering op een beschikking

- Een advies van een externe onafhankelijke adviseur is niet meer standaard maar blijft mogelijk.[3]
- Het uitgangspunt in het schadestelsel is conform het advies van de Commissie van Dam om te pogen er via een VSO uit te komen. Als dat niet lukt volgt een beschikking.

* aanvraag bij bestuurs-orgaan (loopt nu via CWS)

wij dwingen niemand! bovendien kan men na het bezwaar ook een beschikking krijgen

verschil in wachttijd en behandeltijd. Rekening houden met CWS gedoe.

[2] Ouders die al in behandeling zijn genomen door CWS kunnen dat traject uiteraard afmaken.
[3] Wij werken opties uit hoe dit vorm gegeven kan worden. Een dergelijk onafhankelijk advies vraagt mogelijk een andere vorm dan de huidige werkwijze van CWS. Een uit te werken optie is een casuïstiektafel met externe experts.

- Tot op heden neemt de Dienst Toeslagen beschikkingen op aanvragen van compensatie van aanvullende schade in alle gevallen op basis van een advies van de CWS. Het voorleggen van een casus voor advies aan de CWS is echter geen wettelijke verplichting die volgt uit de Wht. De instellingsregeling biedt geen duidelijkheid over in welke gevallen een aanvraag voor advies aan CWS moet worden voorgelegd.[4]
- Omdat ouders via SGH of MijnHerstel en daarna de individuele berekening al uitgebreid zijn behandeld, wordt het uitgangspunt om niet standaard een onafhankelijk advies (van de CWS) in te schakelen.
- Ook hierbij geldt een responsieve en flexibele aanpak die het mogelijk maakt af te wijken van dit uitgangspunt als een casus daar om vraagt.

advies is standaard en opschaalbaar gemaakt uniforme ruime kaders advocaten en casuïstiek tafel + rechterlijke toets

Aanpassingen communicatie en proces en risico's

- De bovenstaande aanpak vraagt om een aantal aanpassingen in de communicatie die plaatsvindt met ouders en gemachtigden, op onder meer het aanmeldportaal, en in de communicatie over een schadeberekening en het al dan niet toewerken naar een VSO.
- Ook het proces dat ouders doorlopen vraagt mogelijk aanpassingen ten opzichte van de huidige situatie.
- Dit alles neemt niet weg dat er ouders kunnen zijn die zich niet kunnen vinden in de nieuwe werkwijze en daarom een stap naar de rechter maken en mogelijk gelijk krijgen, bijvoorbeeld wanneer zij toch een CWS-advies wensen te ontvangen.
- Dit risico verkleinen wij door het proces, indien nodig aan te passen, en flexibel en responsief in te richten en hierover zorgvuldig te communiceren.

basis is Wht letselschade ? kaders die we heel ruim toepassen proces is anders.

Specifieke groepen in de CWS-wachtrij nog niet aanschrijven over nieuwe werkwijze

- Een aantal specifieke groepen kunnen nu nog niet terecht in beide forfaitaire routes, namelijk:
    - Ouders die gedupeerde zijn op enkel de grond O/GS (circa 2500 ouders, waarvan 500 in de CWS-wachtrij).[5]
    - Nabestaanden van overleden gedupeerden.
    - Ouders met mogelijk verminderde impact[6], uit de groep '2x2000' waarbij (nog) niet kan worden aangenomen dat eventuele gebeurtenissen in hun leven veroorzaakt werd door de problemen met kinderopvangtoeslag.
    - Ouders die momenteel al in behandeling zijn bij de CWS (circa 700 ouders).
- De aanpak rondom het afhandelen van hun aanvullende schade wordt nog uitgewerkt. U ontvangt separate nota('s) over de mogelijkheden voor deze groepen.
- Het ligt daarom niet voor de hand om de ouders waarvoor dit geld én die in de CWS-wachtrij staan in dit stadium ook al te informeren over de nieuwe werkwijze voor het aanvullen van de aanvraag.

→ ? wat is "in behandeling" (m.i. weinig)

Budgettaire aspecten

[4] Wij werken nog uit of de instellingsregeling gewijzigd moet worden.

[5] Hierbij is sprake van terugbetalingen van de kinderopvangtoeslag die op zichzelf terecht waren, maar werden ouders vervolgens gedupeerd doordat hen onterecht een betalingsregeling is ontzegd. Het forfaitaire kader sluit hier niet goed op aan omdat dat uitgaat van onterechte terugvorderingen.

[6] De groep '2x2000', waarbij (nog) niet kan worden aangenomen dat eventuele gebeurtenissen in hun leven veroorzaakt werd door de problemen met kinderopvangtoeslag.

- Dit voorstel heeft consequenties voor de apparaatskosten en de dwangsommen.
- In het geval dat dit voorstel uitvoerbaar, juridisch houdbaar is en leidt tot een versnelling dan worden de apparaatskosten geraamd op 40 tot 80 miljoen euro en de dwangsommen geraamd tussen de 30 en 70 miljoen euro[7].
- Is dat niet het geval en dient een aanzienlijk deel van de aanvragen tóch door CWS te worden behandeld[8], dan worden de apparaatskosten geraamd op 150 tot 200 miljoen euro en de dwangsommen op 150 miljoen euro[9].
- Werkelijke omvang hangt af van de mate waarin ouders overstappen en een BNTB indienen. De impact kan daarmee ook lager of hoger uitvallen.
- De geraamde kosten voor apparaat en dwangsommen zijn in dit tweede scenario niet inpasbaar binnen de huidige begroting voor de hersteloperatie Toeslagen.

? hoeco dat dan ?

Samenhang met andere besluitvorming

- U ontvangt separaat een nota over de opzet en inrichting van de individuele berekening. (planning: week 26 jan)
- U ontvangt separaat een nota over het mogelijk maken voor ouders om direct door te gaan naar beroep. (planning: volgend op, dan wel in samenhang met nota individuele berekening)
- U ontvangt separaat een nota over de voorgestelde afhandelingswijze van aanvragen voor compensatie van aanvullende schade van groepen die uitgezonderd zijn in deze nota, namelijk de ouders met enkel O/GS, ex-partners en nabestaanden (planning 2x2000: week 26 jan, overige groepen: zo spoedig mogelijk, datum pm).
- U ontvangt separaat een nota over de mogelijkheid c.q. wenselijkheid van het afgeven van een beschikking indien de VSO is ondertekend.

Communicatie

- Er is een communicatieplan opgesteld voor het benaderen van de ouders in de wachtrij voor de CWS.
- Wij stellen voor over deze besluiten mee te nemen in de oplegbrief bij de VGR sept-dec 2025, die gepland staat begin februari naar de Kamer te gaan.

Politiek/bestuurlijke context

- In de schadebrief van 25 november 2025 staat opgenomen: *We onderzoeken momenteel opties om de bestuursrechtelijke afronding voor ouders die hun financieel herstel niet via een VSO willen afronden op efficiënte wijze in te richten. Dit kan door oog te hebben voor het feit dat er in de meeste gevallen al een route is doorlopen, documenten al zijn aangeleverd, en er al een analyse van de gebeurtenissen is gemaakt. Hierdoor kan een afgewezen concept-VSO naar verwachting worden omgezet in een beschikking.*

Informatie die niet openbaar gemaakt kan worden

Niet van toepassing.

---

[7] Waarvan 25 miljoen vanwege afhandeling bezwaren CWS

[8] We rekenen met 50% vrijwillige overstap. In dat geval moeten er ruim 4200 dossiers nog door CWS worden afgerond. In deze raming is meegenomen dat een deel (2600 ouders) in bezwaar gaan.

[9] Waarvan 68 miljoen vanwege afhandeling bezwaren CWS.

Ministerie van Financiën

bespreken 6.2.'26

10-2
14.00-14.30uur
kamer stas

*4/2

DG Herstel

Persoonsgegevens

TER BESLISSING
Aan
de staatssecretaris van Financiën – Herstel en Toeslagen

nota

Samenloop bezwaar en schadeafhandeling binnen MijnHerstel

Datum
4 februari 2026

Notanummer
2026-0000028279

Bijlagen
1. nota 544209

Aanleiding

Overkoepelend uitgangspunt bij de verdere doorontwikkeling van het schadestelsel is dat gedupeerde ouders ervaren dat een dossier voor financieel herstel nog één keer open gaat, en één keer sluit. In het verlengde daarvan is nodig uit te werken hoe om te gaan met de behandeling van gedupeerden die een bezwaar op hun Integrale Beoordeling (hierna 'IB') hebben lopen en tegelijkertijd een aanvraag doen voor aanvullende schade binnen MijnHerstel. De uitkomst van de bespreking met u over de voorgestelde werkwijze is in deze nota uiteengezet.

akkoord zoals besproken 10-2-'26

Beslispunten

U wordt geadviseerd akkoord te gaan met de volgende punten:

- Het uitwerken en implementeren van een werkwijze rondom de samenloop van bezwaar op de IB en aanvullende schade in een integraal proces waarbij de hoofdregel geldt dat de afhandeling van bezwaar deel uitmaakt van de schade-VSO.
- Stoppen met het meenemen van aanvullende schade binnen mediation op bezwaar, opdat de routes van SGH en MijnHerstel de enige twee forfaitaire routes voor aanvullende schade blijven.

Kernpunten

- Ouders die bezwaar hebben ingediend tegen hun IB-beschikking en in aanmerking komen voor compensatie van hun aanvullende schade zijn momenteel bij meerdere loketten in gesprek over hun financieel herstel. Het uitgangspunt 'dossier open dossier dicht' vraagt om een integrale aanpak en daarmee een andere werkwijze dan momenteel wordt gehanteerd;
- Ouders die een bezwaar hebben ingediend tegen de IB-beschikking kunnen zich via het aanmeldportaal melden voor een van beide ~~forfaitaire~~ routes. Voor ouders die de keuze voor MijnHerstel maken, is de volgende aanpak ontwikkeld:
    - Wanneer een ouder voor MijnHerstel kiest, kan deze direct beginnen met het invullen van de schadestaat. Omdat bekend is welke ouders nog een lopend bezwaar hebben tegen de IB-beschikking, wordt parallel hieraan bekeken welke bezwaargronden de ouder heeft ingediend en met behulp van de beschouwing op het bezwaar een voorstel geformuleerd voor integrale afdoening. Wanneer de ouder de schadestaat indient, wordt contact opgenomen met de (gemachtigde van de) ouder om

* voorwaarde we gaan niet wachten op een beschouwing → eigen oordeel

het integrale voorstel te bespreken. Indien de ouder akkoord is wordt de VSO over het geheel, zowel ten aanzien van het bezwaar als AVS, opgesteld.
    - Wanneer de ouder het bezwaar separaat wil behandelen of er geen integrale behandeling mogelijk is wordt het reguliere proces voor bezwaarafhandeling gevolgd, alvorens de VSO kan worden getekend.
    - Uiteraard kan een ouder altijd zelf de afweging maken om zonder integrale afdoening van het IB-bezwaar bij de schade-VSO, of reguliere behandeling van het bezwaar, een schade-VSO tekenen waarmee het IB-bezwaar wordt ingetrokken.
- Het gebruik van beschouwingen op bezwaar is mogelijk en leidt naar verwachting niet tot vertraging, omdat op dit moment al veel beschouwingen beschikbaar zijn en naar verwachting de eerste helft van dit jaar de beschouwingen in alle dossiers gereed zijn.
- De precieze uitwerking van de uitvoering van de VSO-afdoening van bezwaar IB brengt kosten met zich mee, dit wordt nader toegelicht in de financiële paragraaf.
- Na uw akkoord wordt de aanpak verder uitgewerkt. Openstaande vragen die daarin zullen worden meegenomen zijn o.a. juridische aandachtspunten en de werkwijze met betrekking tot de samenloop van bezwaar en de routekeuze SGH. Belangrijke voorwaarde bij de uitwerking is dat UHT de ruimte behoudt om de reguliere behandeling van lopende bezwaren voort te zetten, zodat geen vertraging ontstaat in bestaande bezwaardossiers.

Toelichting

Aanleiding voor uitwerking werkwijze samenloop

Ouders met een lopend bezwaar op de IB worden toegelaten tot MijnHerstel en kunnen hun schade-gebeurtenissen doorgeven, waarna een VSO kan worden getekend. Het ondertekenen van de VSO betekent echter dat het bezwaar wordt ingetrokken. Zonder proactief te acteren op een lopend bezwaar, bestaat het risico dat ouders die kiezen voor MijnHerstel en een lopend bezwaar IB hebben, blijven "hangen" tot het moment dat hun bezwaar is afgerond.

Relevante aspecten van de voorgestelde aanpak

<u>Juridische kaders</u>: de werkwijze dient aan te sluiten bij geldende juridische kaders, die naast de algemene regels voor bezwaarbehandeling, de Algemene wet Bestuursrecht en de Wet hersteloperatie toeslagen (Wht) in het bijzonder, worden gevormd door de volgende uitgangspunten:

- De ouder heeft recht op behandeling van het bezwaar; intrekking van het bezwaar kan alleen door een ouder zelf besloten worden en wordt niet verplicht of geadviseerd. Hierbij kan geen sprake zijn van (gevoelde) "drang" of "dwang".
- Ouders worden goed en volledig geïnformeerd over de gevolgen van een keuze tussen een vaststellingsovereenkomst en een beschikking.
- De wettelijke systematiek van BNTB's en dwangsommen staat los van de het samenloop vraagstuk. Dat betekent dat een BNTB alleen vrijwillig kan worden ingetrokken. Wel kan aan een ouder worden verzocht om geen nieuwe BNTB in te dienen.

0006

Lumpsum als onderdeel van integrale afdoening: Naast het vaststellen van de aanvullende schade kan, indien sprake van samenloop tussen bezwaar en aanvullende schade, in de VSO een lumpsumcomponent worden opgenomen ten aanzien van het bezwaar tegen de IB-beschikking[1]. U bent eerder akkoord gegaan met het aanbieden van lumpsumbedragen door UHT om tot afronding te komen op bezwaar (nota 544209, de geschetste risico's uit deze nota blijven onverkort van toepassing), waarbij u enkele voorwaarden heeft meegegeven. Door zoveel als mogelijk uit te gaan van een integrale benadering van bezwaar en aanvullende schade wordt hier uitvoering aan gegeven. De lumpsum wordt ingezet als instrument om tot een integrale afronding te komen wanneer nog onzekerheden bestaan over de uiteindelijke hoogte van de IB-uitkomst. De lumpsum biedt daarmee een pragmatische oplossing om een dossier in één keer af te doen, zonder de bezwaarfase volledig te hoeven doorlopen.

dit zijn de € 2000 of € 4000 bedragen?

Schetsen van een compleet beeld t.a.v. het wél helemaal doorlopen van het bezwaarproces: In de toelichting op het voorstel voor de integrale afdoening van bezwaar IB en aanvullende schade wordt transparant verteld wat de doorlooptijden zijn van de inhoudelijke afhandeling van bezwaar, met of zonder BAC. Zo wordt het totale perspectief op afdoening van schade en bezwaar geschetst voor de ouder. De ouder maakt vervolgens op basis daarvan de afweging om het bezwaar al dan niet in samenloop met de compensatie voor aanvullende schade af te laten handelen of alleen een VSO voor aanvullende schade te tekenen en het bezwaar in te trekken.

het gaat niet om het proces maar om de gronden van bezwaar in een oplossingsgerichte setting

Financiële paragraaf
Er dient nog een besluit te worden genomen over de kaders voor het toekennen van een lumpsum-vergoeding bij het afsluiten van een VSO.[2] De voorgestelde werkwijze, waarin een maatwerkvaststelling wordt opgenomen bij intrekking van bezwaren via een VSO met finale kwijting (SGH of MijnHerstel) heeft een financiële impact doordat in de VSO zowel een compensatiecomponent als een lumpsumcomponent kan worden opgenomen. In de ramingen en begroting is tot nu toe uitgegaan van het intrekken van het bezwaar binnen het traject van SGH of MijnHerstel zonder inhoudelijke behandeling en daarmee ook zonder toekenning van een aanvullend bedrag aan compensatie en lumpsumbedrag. Op basis van een aantal aannames worden de totale extra kosten aan het toekennen van lump-sumvergoedingen geraamd op ca. € 6 mln. tot en met ca. € 9 mln.

Voor deze raming is uitgegaan het toekennen van een bedrag van maximaal € 5.000 (bedrag afhankelijk van de fase waarin het bezwaarproces zich bevindt), naast het op basis van de beschouwing bepaalde aanvullende bedrag aan compensatie. Het voorstel voor een lumpsum-vergoeding kan zich bovendien moeizaam verhouden tot het gelijkheidsbeginsel. Een groep gedupeerden ontvangt immers een aanvullend bedrag omdat zij een VSO afsluiten tijdens de afhandeling van de werkelijke schade, terwijl gedupeerden die reeds een besluit op bezwaar hebben ontvangen dit niet hebben gekregen. Dit verschil in behandeling vereist een zorgvuldige motivering en moet expliciet worden onderkend in de beleidsafweging. Daarnaast kan sprake zijn van een onrechtmatige uitgave, omdat voor het toekennen van een lumpsum-bedrag geen expliciete wettelijke grondslag bestaat. Het bedrag dient te relateren te zijn aan

dit zijn ik andere situaties evident anderes wat en hoe wan wel!

1 Indien een aanpassing van de IB-uitkomst plaatsvindt kan dat de hoogte van het te verrekenen lumpsum bedrag beïnvloeden.
2 Zowel voor VSO's voor alleen een IB-bezwaar als voor een VSO's voor én bezwaar in samenhang met aanvullende schade.

het een doel van een VSO om onzekerheid over de hoogte van de uitkomst te beëindigen.
Randvoorwaarde voor het starten met deze werkwijze is een heldere uitwerking van kaders, werkprocessen en interne beheersing binnen het cluster BBI van UHT samen met BZB.

Tot slot worden de kosten van extra inspanning door UHT (niet voorzien in het uitvoeringsplan) en mogelijke extra kosten van de ondersteuning door een advocaat opgevangen binnen de huidige beschikbare budgetten.

Vervolgstappen
Om maximale impact te hebben voor ouders met een bezwaar is een weloverwogen doch snelle implementatie van belang. Na besluitvorming over het proces zal het net worden opgehaald voor verdere uitwerkingsvragen, en wordt een planning tot implementatie opgesteld. Mocht dit opnieuw een politieke weging vragen dan leggen we dit aan u voor. Relevante aandachtspunten hierin:

1. Uitwerken van juridische haalbaarheid, gelet op het juridische kader, de mandaat-/opdrachtgeversstructuur en andere randvoorwaarden, zoals rechtsbeschermende werking van de bezwaarprocedure en het vraagstuk van gegevensuitwisseling tussen organisaties.
2. Uitwerken hoe de mogelijke uitkomsten van bezwaar worden verwerkt in de VSO van MijnHerstel en overig (uitvoerings-)beleid, waaronder de interne beheersing. Daarnaast moet verkend worden welke gevolgen dit beleid heeft voor de samenwerkingsrelatie met SGH.
3. Besluitvorming over het inpassen van de extra gevraagde middelen binnen het herstelbudget.
4. De wijze van verwerking van het IB-element uit het VSO-voorstel en de doorrekening daarvan binnen MijnHerstel, voor zover wenselijk.

Communicatie
Niet van toepassing.

Politiek/bestuurlijke context
Niet van toepassing.

Informatie die niet openbaar gemaakt kan worden
Niet van toepassing.